

N:o 36.

Ank. till Riksd. Kansli den 15 April 1880, kl. 3 e. m.

*Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckta förslag om ändring
och tillägg i förordningen den 11 December 1868, an-
gående särskilda sammankomster för andaktsöfning.*

Förordningen den 11 December 1868, angående särskilda sammankomster för andaktsöfning, stadgar bland annat, att, om någon, som ej är prest eller enligt kyrkolagen berättigad att offentligen predika, vid religionsöfning, som ej är att hänföra till enskild husandakt, uppträder såsom lärare med andliga föredrag, som *anses* leda till *söndring i kyrkligt hänseende* eller förakt för den allmänna gudstjensten, eller eljest till undergräfvande af religionens helgd, det ankommer på kyrkorådet att honom förbjuda att i berörda egenskap inom församlingen vidare uppträda; skoland den, som underlåter att ställa sig till efterrättelse kyrkoråds förbud mot utöfvande af lärareverksamhet, böta från och med femtio till och med trehundra riksdaler.

I dessa stadganden yrkas nu ändring och tillägg i tvenne hvarandra motsatta riktningar.

Uti en inom Första Kammaren afgifven motion, N:o 11, föreslår Herr C. A. Ekstedt, »att Riksdagen måtte för sin del besluta, att kyrkoråden må erhålla myndighet att, derest kallelse till kyrkoråds sammankomster icke hörsammats af predikant, som uppträdt med vilseledande föredrag, förbjuda sådan predikant att uppträda såsom lärare i församlingen samt, derest sådant förbud icke hörsammats, anmäla saken till Konungens Befallningshafvande i orten, som bör efter omständigheterna föranstalta om sammankomstens upplösning eller personens förvisande från församlingen; samt att, i händelse Riksdagen fattar sådant beslut, ingå till

Kongl. Maj:t med underdånig anhållan, det tacktes Kongl. Maj:t vidtaga åtgärder för sådan författnings utfärdande.»

Inom Andra Kamraren föreslår Herr *Erik Westin* uti motion N:o 18, dels att orden »söndring i kyrkligt hänseende» måtte, såsom gifvande anledning till oriktig och skiljaktig tillämpning, uteslutas, dels ock att uttrycket »anses leda» måtte utbytas mot »bevisligen leda», hvadan förordningen enligt hans förslag skulle erhålla följande förändrade lydelse:

»Medlemmar — — — — —

— — — störes.

Ej heller må — — — — —

— — — upplösa.

Uppträder någon, som ej är prest eller enligt kyrkolagen berättigad att offentligen predika, vid dylik sammankomst såsom lärare med andliga föredrag, som bevisligen leda till förakt för allmän gudstjänst eller eljest till undergräfvande af religionens helgd, ankomme på kyrkorådet att honom förbjuda att i berörda egenskap inom församlingen vidare uppträda.

Hvar som underlåter — — — — —

— — — riksdaler.»

Utskottet vill icke förneka, att, med den tillämpning af anförda stadgandet, att förbud mot vidare uppträdande med religiösa föredrag inom församlingen icke skulle kunna af kyrkoråd någon meddelas, utan att han varit inför kyrkorådet tillstädes, åtskilliga svårigheter kunna för kyrkoråd uppstå vid handhavande af den uppsigtsrätt, som i berörda hänseende kyrkoråd åligger, men Utskottet finner icke tillräckliga skäl förekomma, att för förfallolöst uteblifvande från en persons sida, sedan kallelse honom delgifvits att inställa sig inför kyrkoråd för att höras öfver hans predikantverksamhet inom församlingen, stadga — särskildt för detta fall — andra påföljder, än redan äro för sådant uteblifvande i allmänhet meddelade uti 29 § af förordningen den 21 Mars 1862 om kyrkostämma, samt kyrkoråd och skolråd, samt minst att åt Konungens Befallningshafvande skulle öfverlemnas rätt att förvisa någon ur en församling; och Utskottet får derföre hemställa,

1:o) att Herr Ekstedts motion icke måtte vinna Riksdagens bifall.

Hvad Herr Westins motion vidkommer, kan Utskottet icke dela hans uppfattning, att orden »söndring i kyrkligt hänseende» skulle ur förord-

ningen uteslutas, utan finner för sin del, att de, rätt uppfattade och tillämpade, väl försvara den plats, de derstädes erhållit; och då det inskjutande af ordet *bevisligen* i stället för *anses*, denne motionär i öfrigt föreslår, i sjelfva verket skulle komma att nära nog helt och hållet omintetgöra möjligheten af stadgandets tillämpning från vederbörande kyrkoråds sida samt derjemte ett fordrande af strängt formel, juridisk bevisning i förevarande fall icke skulle stå väl tillsammans med den så att säga patriarkaliska ställning, kyrkoråden böra inom församlingen till dess öfrige medlemmar intaga, med de rättigheter och pligter, denna ställning dem ålägger, hemställer Utskottet vidare,

2:o) att Herr Westins motion icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 15 April 1880.

På Lag-Utskottets vägnar:

G. LAGERSTRÅLE.

Herrar *Asplund, H. A. Widmark, Hammarskjöld, Magnus Jonsson* och *Smedberg* hafva begärt få här antecknadt, att de icke inom Utskottet deltagit i motionernas behandling, de två sistnämnde i följd af erhållen ledighet från riksdagsgöromålen.
